

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 012-03/23-01/55
URBROJ: 507-04/09-23-6

Zagreb, 21. rujna 2023.

P R I O P Ć E N J E

o obvezama izbornih sudionika za financiranje izborne promidžbe na prijevremenim izborima članova Gradskog vijeća grada Orahovica

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo) podsjeća sve sudionike izbornog postupka na predstojećim prijevremenim izborima članova Gradskog vijeća grada Orahovica (dalje: prijevremeni izbori) na obveze koje za njih proizlaze iz odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma („Narodne novine“, broj 29/19 i 98/19, dalje: Zakon o financiranju), te obrasce propisane Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja („Narodne novine“, broj 71/19, dalje: Pravilnik).

I. POSEBAN RAČUN ZA FINANCIRANJE IZBORNE PROMIDŽBE

Izborni sudionici dužni su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe (dalje: poseban račun) u izabranoj banci u Republici Hrvatskoj, na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, **najkasnije s danom podnošenja kandidacijske liste.**

Poseban račun dužne/i su otvoriti:

1. POLITIČKE STRANKE

- ako kandidacijsku listu predlaže jedna politička stranka, tada je ista dužna i otvoriti poseban račun,

- ako dvije ili više političkih stranaka predlažu zajedničku listu, poseban račun dužna je otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja Gradskom izbornom povjerenstvu grada Orahovica (dalje: Gradsko izborno povjerenstvo) prilikom predaje prijedloga kandidacijske liste.

Poseban račun kandidacijske liste političke stranke mora glasiti na političku stranku koja je otvorila poseban račun u svrhu izborne promidžbe.

2. NOSITELJI LISTA GRUPE BIRAČA

- ako kandidacijsku listu predlaže grupa birača, tada poseban račun otvara nositelj liste grupe birača na svoje ime i prezime.

Poseban račun nositelja liste grupe birača je račun građana za posebne namjene za financiranje izborne promidžbe u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja.

Zahtjev za dodjelu korisničkih podataka za ulazak u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe predaje se Gradskom izbornom povjerenstvu putem propisanog obrasca *Obavijest o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe kandidacijske liste za izbor članova (OLS-5)*, a koji je dostupan na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Uz navedeni obrazac potrebno je Gradskom izbornom povjerenstvu dostaviti *ugovor o otvaranju posebnog računa, specijalnu punomoć* u slučaju kada se druga osoba ovlašćuje za podnošenje financijskih izvješća, te kod zajedničke liste političkih stranaka međusobni sporazum u kojem je naznačeno koja od političkih stranaka je otvorila poseban račun.

Navedeni ugovor o otvaranju posebnog računa, specijalna punomoć i međusobni sporazum, uz papirnati oblik, mogu se dostaviti i skenirani na USB stiku, kako bi se ubrzao postupak predaje prijedloga kandidacijskih lista.

II. IZVORI SREDSTAVA ZA FINANCIRANJE IZBORNE PROMIDŽBE

Političke stranke i liste grupe birača mogu financirati izbornu promidžbu iz vlastitih sredstava i donacija.

1. VLASTITA SREDSTVA

1.1. VLASTITA SREDSTVA POLITIČKE STRANKE

Vlastita sredstva političke stranke su sredstva koja politička stranka sa svojeg središnjeg računa uplati na svoj poseban račun, u slučaju kada kandidacijsku listu predlaže jedna politička stranka.

Vlastita sredstva političke stranke, u slučaju kada dvije ili više političkih stranaka predlažu zajedničku listu, su sredstva koja svaka pojedina politička stranka sa svojeg središnjeg računa uplati na poseban račun koji je otvorila jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu.

Vlastitim sredstvima političke stranke smatraju se i prihodi od kamata na oročena sredstva i depoziti po viđenju na posebnom računu.

Vlastita sredstva koja političke stranke namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun.

Vlastita sredstva se mogu uplaćivati na poseban račun do dana zatvaranja posebnog računa.

1.2. VLASTITA SREDSTVA LISTE GRUPE BIRAČA

Vlastita sredstva liste grupe birača su osobna sredstva fizičkih osoba kandidata na listi grupe birača.

Vlastitim sredstvima liste grupe birača smatraju se i prihodi od kamata na oročena sredstva i depoziti po viđenju na posebnom računu.

Vlastita sredstva koja liste grupe birača namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun.

Vlastita sredstva se mogu uplaćivati na poseban račun do dana zatvaranja posebnog računa.

Nositelji liste grupe birača dužni su voditi evidenciju o uplaćenim vlastitim sredstvima za financiranje izborne promidžbe.

2. DONACIJE

Donacije u novcu za financiranje izborne promidžbe mogu se prikupljati isključivo na poseban račun.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na političku stranku odnosno listu grupe birača.

Fizičke i pravne osobe koje daju donacije dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinica samouprave) ili zaposlenicima.

Za donacije čija je vrijednost veća od 663,61 eura davatelj i primatelj donacije dužni su zaključiti ugovor. Uz ugovor potrebno je priložiti i izjavu donatora da se protiv njega ne vodi

postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su voditi **evidenciju o primitku donacija** i izdavati **potvrde o primitku donacija** (obrazac Potvrde o primitku donacije propisan je Pravilnikom i isti se nakon unosa donacija može ispisati iz informacijskog sustava za nadzor financiranja izborne promidžbe), na način koji pruža dokaz da je potvrda zaista i poslana (npr. putem povratnice, e-maila, telefax-a i sl.).

Prilikom uplate donacije putem naloga za uplatu, političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su dati uputu donatorima da u dijelu „poziv na broj odobrenja“ donatori upišu svoj OIB/broj putovnice kako bi mogli izdati valjanu potvrdu o donacijama i kako bi mogli ispuniti Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe.

Donacije se mogu prikupljati najkasnije do završetka izborne promidžbe, dakle do 27. listopada 2023. do 24:00 sata.

2.1. DONACIJE FIZIČKIH OSOBA

Ukupna vrijednost donacija fizičke osobe za financiranje izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 3.981,68 eura:

- pojedinoj političkoj stranci te pojedinoj listi grupe birača na prijevremenim izborima,
- političkoj stranci koja je na temelju međusobnog sporazuma otvorila poseban račun u ime zajedničke liste na prijevremenim izborima.

U skladu sa člankom 4. Zakona o obrtu („Narodne novine“, broj 143/13, 127/19 i 41/20) obrtnik je fizička osoba.

2.2. DONACIJE PRAVNIH OSOBA

Ukupna vrijednost donacija pravne osobe za financiranje izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos od 26.544,56 eura:

- pojedinoj političkoj stranci te pojedinoj listi grupe birača na prijevremenim izborima,
- političkoj stranci koja je na temelju međusobnog sporazuma otvorila poseban račun u ime zajedničke liste na prijevremenim izborima.

2.3. ZABRANJUJE SE FINANCIRANJE POLITIČKIH STRANAKA I LISTA GRUPE BIRAČA OD:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,
- stranih fizičkih osoba, osim državljana drugih država članica Europske unije, koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima,
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, prema Registru državne imovine, ima više od 5% udjela ili dionica te javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima,

trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima jedinica samouprave ima više od 5% udjela ili dionica te javnih i drugih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica samouprave ili su u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice samouprave (*provjeriti na sljedećim mrežnim stranicama: Ministarstva državne imovine - Registar državne imovine - <http://registar-imovina.gov.hr/>, Centra za restrukturiranje i prodaju - <http://www.cerp.hr/default.aspx?id=279>, sudskog registra Ministarstva pravosuđa - <https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1>, te putem portala www.fininfo.hr),*

- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fundacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili izabrani dužnosnici jedinica samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima,
- jedinica samouprave, osim u slučajevima i na način propisan Zakonom o financiranju,
- neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru i to: ime, prezime i osobni identifikacijski broj fizičke osobe, odnosno naziv i osobni identifikacijski broj pravne osobe i
- trećih osoba (posrednika), bilo u novcu ili u obliku proizvoda.

2.4. NEDOPUŠTENE I NEŽELJENE DONACIJE, TE DONACIJE PRIMLJENE NAKON ZAVRŠETKA IZBORNE PROMIDŽBE

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su provjeriti dopuštenost svake primljene donacije za financiranje izborne promidžbe.

Svaku nedopuštenu donaciju političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su odmah prijaviti Gradskom izbornom povjerenstvu, a primljena sredstva uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Donacije čija je vrijednost veća od 663,61 eura, a za koje nije zaključen ugovor, političke stranke odnosno nositelji liste grupe birača dužni su odmah prijaviti Gradskom izbornom povjerenstvu, te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Ako političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača ne žele zadržati donaciju koja je uplaćena na njihov poseban račun od strane pojedine fizičke ili pravne osobe, a za koju nije zaključen ugovor, mogu je odbiti na način da iznos takve donacije uplate u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

Donacije koje se prime nakon završetka izborne promidžbe, političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su odmah prijaviti Gradskom izbornom povjerenstvu, a donacije vratiti donatorima najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene donacije. Ako povrat nije moguć ili je donacija iz nedopuštenog izvora, dužni su u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u korist državnog proračuna.

Vrijednosti donacija fizičkih i pravnih osoba koje prelaze dopuštene iznose, političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su prijaviti Gradskom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

**Broj računa za uplatu u korist državnog proračuna je
HR1210010051863000160, model 68,
u poziv na broj potrebno je upisati 7692, te OIB uplatitelja.**

III. TROŠKOVI

Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih izbornih programa te pozivanja birača da za njih glasuju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa do dana zatvaranja posebnog računa.

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidacijskoj listi ne smije prelaziti iznos veći od 10.617,82 eura.

Sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe mogu se koristiti samo za aktivnosti izborne promidžbe.

Svi troškovi pojedinih kandidata na kandidacijskoj listi političke stranke/političkih stranaka odnosno na listi grupe birača smatraju se troškovima tih kandidacijskih lista i trebaju se prikazati u Izvješću o troškovima (rashodima) izborne promidžbe.

Troškovi koje je platio sam kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke/političkih stranaka smatraju se donacijama u proizvodima ili uslugama toj kandidacijskoj listi.

IV. POSLOVNE KNJIGE

Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige u skladu s propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Nositelji lista grupe birača dužni su od dana otvaranja posebnog računa voditi:

- Knjigu blagajne,
- Knjigu primitaka i izdataka,
- Popis dugotrajne nefinancijske imovine,
- Knjigu potraživanja i obveza.

Knjiga primitaka i izdataka vodi se prema novčanom računovodstvenom načelu, u skladu s propisima kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Izborni sudionici dužni su Državnom izbornom povjerenstvu odnosno Gradskom izbornom povjerenstvu, na njegov zahtjev, dostaviti svu traženu dokumentaciju i podatke vezane uz financiranje izborne promidžbe.

V. IZVJEŠĆA

1. DOSTAVA IZVJEŠĆA

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su dostavljati Državnom izbornom povjerenstvu financijska izvješća o financiranju izborne promidžbe s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća, **unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe** (računalni program putem kojega izborni sudionici dostavljaju nadležnim tijelima financijske izvještaje i druga propisana izvješća i podatke, te putem kojega se propisana izvješća objavljuju na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva), i to:

7 DANA PRIJE ODRŽAVANJA PRIJEVREMENIH IZBORA, dakle zaključno s 21. listopadom 2023.

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe

30 DANA NAKON ODRŽANIH PRIJEVREMENIH IZBORA, dakle zaključno s 28. studenim 2023.

- **Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe** s podacima o ostvarenim primicima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja, te troškovima za financiranje izborne promidžbe.

Sastavni dijelovi financijskog izvještaja su:

- Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe
- Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe
- Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe

2. OBJAVA IZVJEŠĆA

Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe dostavljeni unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Državno izorno povjerenstvo će na svojoj mrežnoj stranici objaviti financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe **prvog radnog dana od dana njihove dostave** unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe.

Objava izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, izvješća o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i izvješća o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, koja se dostavljaju unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe u roku od 7 dana prije održavanja prijevremenih izbora, traje do objave financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe.

Podatak o adresi fizičke osobe donatora i primatelja se ne objavljuje.

Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe s propisanim prilogima trajno se pohranjuju u informacijskom sustavu za nadzor financiranja izborne promidžbe i javno su dostupni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva na lako pretraživ način po različitim osnovama, u strojno čitljivom i otvorenom obliku.

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe sa propisanim sastavnim dijelovima trajno čuvati u izvorniku.

VI. NAKNADA TROŠKOVA IZBORNE PROMIDŽBE

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koje na prijevremenim izborima dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela.

Visina naknade troškova izborne promidžbe utvrđena je Odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 41/21).

Prema Zakonu o financiranju, rok za isplatu naknade troškova izborne promidžbe je 15 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedbi nadzora financiranja izborne promidžbe, odnosno u roku od 75 dana od dana objave konačnih rezultata prijevremenih izbora.

Naknada troškova izborne promidžbe ne smije se isplatiti političkim strankama odnosno listama grupe birača u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe.

VII. ROK ZA ZATVARANJE POSEBNOG RAČUNA ZA FINANCIRANJE IZBORNE PROMIDŽBE

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su dovršiti sve transakcije na posebnom računu i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe (krajnji rok za zatvaranje posebnog računa je 135 dana od dana objave konačnih rezultata prijevremenih izbora).

Političke stranke odnosno nositelji lista grupe birača dužni su najkasnije u roku od 8 dana od dana zatvaranja posebnog računa:

- dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju računa i

- unijeti u informacijski sustav za nadzor financiranja izborne promidžbe podatke o zatvaranju posebnog računa.

VIII. SANKCIJE

U slučaju kršenja odredbi Zakona o financiranju koje se odnose na financiranje izborne promidžbe propisane su administrativne sankcije, odnosno prekršajne sankcije.

Administrativne sankcije mogu biti:

- potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe - izreći će se u slučaju kada se sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe te kada se za financiranje izborne promidžbe koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i oprema državnih tijela ili jedinica samouprave.
- djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe - izreći će se u slučaju kada se prekorači ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, te u slučaju ako se donatorima ne vrati ukupan iznos primljenih donacija koji prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe. Ako je prekoračeni iznos troškova izborne promidžbe veći od iznosa naknade troškova izborne promidžbe, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.
- obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe - izreći će se u slučaju kada se propisana izvješća u propisanom roku i sadržaju i na propisani način ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu.

Obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe traje do urednog ispunjenja propisanih obveza, a najkasnije do isteka roka za zatvaranje posebnog računa. Ako se obveza ne ispuni u navedenom roku, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.

Državno izborno povjerenstvo donosi odluku o administrativnoj sankciji koja se objavljuje na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Za povrede odredbi Zakona o financiranju političkim strankama mogu se izreći novčane kazne u iznosu od 1.327,23 eura do 13.272,28 eura za prekršaje propisane člankom 87. stavkom 1. podstavcima 9., 10., 11., 12., 13., 15., 20., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28. i 32.

Za povrede odredbi Zakona o financiranju nositeljima liste grupe birača mogu se izreći novčane kazne u iznosu od 265,45 eura do 2.654,46 eura za prekršaje propisane člankom 87. stavkom 1. podstavcima 9., 10., 11., 12., 14., 16., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28. i 32.

Državno izborno povjerenstvo će u okviru svog djelokruga obavijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske o utvrđenim povredama Zakona o financiranju. Za prekršaje propisane Zakonom o financiranju ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik.

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE